Základní škola a Mateřská škola Radňovice,
příspěvková organizace

Radňovice 54, 592 31 Nové Město na Moravě

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

(pro předškolní vzdělávání)

Zpracován v souladu s RVP PV v platném znění.

SVĚT JE PRIMA MÍSTO K ŽITÍ

Obsah

I. Identifikační údaje: 4
II. Obecná charakteristika školy 5
Filozofie školy ... 5
Charakteristika školy ... 5
III. Podmínky vzdělávání 5
Věcné podmínky ... 5
Životospráva ... 7
Psychosociální podmínky ... 9
Organizace školy ... 9
Řízení mateřské školy ... 11
Personální a pedagogické zajištění ... 11
Spoluúčast rodičů ... 12
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 14
Podmínky vzdělávání dětí nadaných ... 15
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 15
IV. Organizace vzdělávání 16
Počet tříd, zařazování dětí do tříd ... 16
Podmínky přijímání dětí ... 16
Kritéria pro přijímání dětí ... 16
V. Charakteristika školního vzdělávacího programu 17
Zaměření školy ... 17
Dlouhodobé cíle předškolního vzdělání ... 17
Metody a formy vzdělávání ... 18
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných. 18
Vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 19
VI. Vzdělávací obsah 20
Integrované bloky ... 21
Vzdělávací oblasti ... 21
Obsah integrovaných bloků ... 23
VII. Evaluační systém 37
Oblasti autoevaluace ... 37
Prostředky autoevaluace ... 37
Časový plán ... 38
Odpovědnost učitelů ... 38
Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení ... 39
Příloha č. 1 Přechod dítěte z rodiny do mateřské školy ... 40
Příloha č. 2 Povinnosti učitele mateřské školy ... 42

I. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: SVĚT JE PRIMA MÍSTO K ŽITÍ

Adresa školy:

Základní a mateřská škola Radňovice,

příspěvková organizace

Radňovice 54

592 31 Nové Město na Moravě

Zřizovatel školy:

Obec Radňovice

Radňovice 61

592 31 Nové Město na Moravě

Ředitelka školy:	PaedDr. Iva Jinková
Vedoucí učitelka:	Jana Zástěrová
Učitelka:	Bc. Radka Krejčí
Typ zařízení:	MŠ je součástí ZŠ s celodenním provozem (6.30 – 15.30 hodin)
Třída MŠ:	1 heterogenní třída
Kapacita třídy:	25 dětí (ve věku od 2 do 7 let)
Telefon:	566 615 057
Email:	radnovskaskolicka@seznam.cz
	www.zsradnovice.cz
IČO:	750 23 881
Zpracovala:	**Jana Zástěrová, Bc. Radka Krejčí**

Platnost školního vzdělávacího programu: od 1. 9. 2022
Projednáno pedagogickou radou dne 30. 8. 2022

Aktualizace:

1. **1. 9. 2023**

Razítko a podpis ředitelky

Č.j. :

II. Obecná charakteristika školy

Filozofie školy

Cílem předškolního vzdělávání je zajistit zdraví dítěte, jeho duševní pohodu a příznivou životní perspektivu. Respektujeme přirozená práva a potřeby dítěte, podporujeme jeho osobnostní rozvoj, probouzíme a rozvíjíme jeho možnosti, umožňujeme mu porozumět okolnímu světu, učíme ho žít mezi lidmi, probouzíme jeho chuť poznávat, tvořit a učit se.

Charakteristika školy

Kapacita mateřské školy je 25 dětí. Mateřská škola má 1 třídu s celodenním provozem, věkově heterogenní. Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě kritérií.

III. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- **Budova školy**

Naše jednotřídní mateřská škola byla zřízena v roce 1948 v budově základní školy uprostřed vesnice. V šedesátých letech byla přistavěna jídelna, kuchyně a byt pro učitele. V minulých letech byla mateřská škola dvoutřídní, později byla pro nedostatek dětí jedna třída zrušena. Druhá třída sloužila jako tělocvična MŠ a ZŠ, v současné době jako učebna a herna školní družiny. Byt učitele sloužil donedávna jako ložnice MŠ a knihovna obce, po přestavbě mateřské školy slouží plně k účelům mateřské školy a to jako ložnice a pracovna učitelek.

V roce 1999 byl do školy zaveden zemní plyn a provedena kompletní výměna elektroinstalace, v roce 2006 proběhla velká přestavba celého přízemí MŠ. Došlo k probourání příček hlavní chodby a bylo tak docíleno zvýšení kapacity dětí na třídě a dodržení hygienických předpisů. Přistavěno bylo i sociální zařízení pro děti a sklady pro stravovací provoz. Od roku 2008 se mateřská škola stala součástí základní školy. MŠ se nachází v jedné budově společně se školou základní. K přístupu se užívají hlavní dveře opatřené zvonkem a osvětlením. Přes krátkou chodbu se vstupuje do šatny sloužící k odkládání svrchního oděvu a bot dětí a k převlékání. V přízemí se také nachází samotná třída mateřské školy, která je dostatečně prostorná a prosluněná. Přímo ze třídy mají děti přístup do umývárny se sprchou a na WC, paní učitelky do šatny, přes malou chodbu pak do jídelny a školní kuchyně. Všechny tyto prostory kapacitně i hygienicky vyhovují. Pro skladování výchovných pomůcek a výtvarného materiálu nám slouží prostorná posuvná skříň umístěná na chodbě před jídelnou, kde je dobře dostupná pro paní učitelky a zároveň umístěna mimo přímý dosah dětí. Ložnice MŠ, WC, umývárna, pracovna učitelek, prádelna a šatna provozních pracovnic jsou umístěny v prvním patře budovy a jsou přístupné po hlavním schodišti.

Ložnice s dostatečným prostorem pro odpočinkové aktivity dětí je vybavena přízemními dřevěnými lehátky, malou dětskou knihovnou, pracovním stolem pro pedagogy a křeslem. Postýlky odpovídají bezpečnostním i hygienickým požadavkům a počet lůžek plní kapacitní požadavky. Okna jsou vybavena žaluziemi pro možné zatemnění a na stěně je zavěšeno několik poliček pro odklání plyšových hraček tzv. „hajánků“. Součástí pracovního stolu pedagogů je malá knihovna, kde jsou umístěny knihy určené pro každodenní „čtecí půlhodinku“. Pracovna učitelek je vybavena velkým pracovním stolem, počítačem s příslušenstvím, tiskárnou, pedagogickou knihovnou, stoleckem se dvěma křesly a velkou pedagogickou knihovnou, která nabízí dostatečný prostor na odkládání pedagogických portfolií.

Okolí mateřské školy je klidné, polní cestou se dá přejít bez přechodu silnice až do lesa, na fotbalové hřiště, do blízké obce Jiříkovice, na Harusův kopec, Šibenici, na sjezdovku a do Vysočina arény.

- **Školní zahrada, pozemek**

K budově školy náleží školní zahrada, která je využívána ke svému účelu až od roku 1999. Je vybavena novým zahradním domečkem s pergolou, kterou využíváme i jako přírodní učebnu. V roce 2013 byla provedena celková rekonstrukce zahrady tak, aby odpovídala bezpečnostním předpisům. Zahrada obsahuje nově sestavu lezeckých stěn, sestavu s tobogánem, houpačkou a tyčí ke šplhání, kyvadlovou houpačku, velké pískoviště a stůl s několika kůly k sezení. Vše doplňuje dostatečně velký zatravněný prostor pro dětské hry i relaxaci, koutky zeleně a několik ovocných stromů.

- **Tělocvična**

V budově školy je tělocvična, kterou mateřská škola využívá. Pro účely mateřské školy je vcelku dobře vybavena. Ke sportovnímu vyžití je také možné používat hřiště, které patří obci.

- **Hračky, pomůcky a vybavení**

Veškerý nábytek, hračky, didaktické pomůcky a další vybavení odpovídají daným normám, bezpečnostním podmínkám i vhodnému estetickému hledisku. Třída je vybavena stolečky s židličkami odlišných barev, ale také výškou tak, aby respektovaly heterogenní skupinu dětí. Vybavení třídy hračkami, pomůckami odpovídá počtu dětí. Ve třídě je k dispozici pro pedagogy CD přehrávač, klávesy a kytara. Podlaha je pokryta marmoleem a napůl překryta kobercem. Prostředí mateřské školy je laděno do pastelových barev převážně oranžové, žluté a zelené. Prostory jsou výtvarně vyzdobeny podle právě probíhajícího ročního období a děti si výzdobu společnými silami dotváří. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je kdykoli samy nabídnout, eventuálně o ně požádat. Zásuvky s pomůckami jsou označeny srozumitelnými piktogramy tak, aby uložení didaktických her a pomůcek bylo pro děti přehledné. Děti se tak mohou pozvolna připravovat nejen na vstup na základní školu, ale hlavně pro život.

Uspořádání třídy nabízí dětem množství ideálních herních koutků a hracích center, kde se děti mohou dokonale zabavit a přitom rozvíjet svoje dovednosti, vědomosti i fantazii:

- **Výtvarné centrum:** Rozvíjí u dětí fantazii, kreativitu, výtvarné cítění a v neposlední řadě jemnou motoriku.
- **Konstruktivní centrum:** Konstruktivní činnosti rozvíjí u dětí konstruktivní myšlení, řešení problémů, trpělivost a zručnost.
- **Interaktivní centrum:** Vhodně zvolené výukové programy nám usnadňují podporovat individuální přístup k dítěti, rozvíjí jeho zájmy, technické dovednosti, prostorovou orientaci, paměť, podporují u dětí jejich soustředěnost a pozornost.
- **Čtecí koutek:** Je prostorem pro zklidnění, relaxaci a odpočinek nad knihou.
- **Hudební koutek:** Rozvíjí u dětí hudební cítění a smysl pro rytmus.
- **Terapeutický bazén:** Nabízí dětem odreagování se, relaxaci a uvolnění.
- **Obchod:** Nápodobou povolání dospělých se dítě nejlépe naučí samostatnosti, zodpovědnosti a sebeobsluze a zároveň si vyzkouší profese a role, se kterými se setkává ve světě dospělých, a které je tak přitahují.
- **Truhlářská dílna:** Činnosti a hry na dospělé tatínky, to je něco pro kluky. Centrum s pracovním stolem, kde mohou kluci zatloukat, šroubovat, brousit, měřit, řezat a montovat.
- **Kuchyňka:** Formou nápodoby činnosti dospělých se děti učí zásadám správného stolování, přípravy jídel a obsluhy hostů a tím se připravují třeba na volbu budoucího povolání.
- **Pokojíček:** Domov a rodina je pro každé dítě velmi zásadní aspekt pro jeho všestranný harmonický rozvoj. Proto i hry na domácnost jsou v předškolním věku velmi důležité.

Mateřská škola disponuje interaktivní tabulí, počítačem a notebookem, deseti tablety (Šablony III) a samozřejmě přehrávačem. Nově byly zakoupeny Bee-Boty.

- **Školní knihovna**

Ve školkové knihovně máme mimo jiné knížky s okénky a Albi tužkami. Učitelská knihovna je dostatečně vybavena, sledujeme novinky týkající se nových trendů v předškolní výchově a postupně o tyto tituly knihovnu doplňujeme.

Máme v plánu dle finančních a prostorových možností vytvořit dětem podmínky pro pěstitelské práce na zahradě (vyvýšené záhony).

Životospráva

- **Strava a pitný režim**

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, sledovaná každý měsíc pomocí spotřebního koše. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. V mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne a dětem je podáván dostatek ovoce a zeleniny v čerstvém stavu. Respektujeme individuální potřebu jídla závisející na typu dítěte a jeho tělesné aktivitě.

Správným návykům napomáháme pestrou úpravou jídel, kulturním, klidným prostředím a dostatkem času na stolování a dojídání jídel (množství, které si dítě zvolí). Děti nikdy do jídla nenutíme, ale vhodnou motivací a povzbuzením se snažíme, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Samozřejmostí je zdravý životní styl pedagogů, který je přirozeným vzorem pro děti.

- **Denní rytmus a řád**

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Učitelka se snaží vhodnou motivací zapojit děti do činností, nikdy však děti nenutí. Dětem je umožněno činnosti ve třídě pouze sledovat, využívat klidové koutky. Pobyt venku je realizován vždy s ohledem na tělesnou zdatnost mladších dětí, používáním pozemku školní zahrady se problém fyzické zátěže zlepšil. Děti mají dostatek volnosti a pohybu, výhodou je tělocvična ve škole. V době určené k odpočinku děti poslouchají pohádku, relaxační hudbu, nejsou ke spánku nuceny. Nově příchozím dětem je nabízen adaptační režim.

- **Hygienické podmínky**

Hygienické podmínky jsou v souladu s platnými vyhláškami. Ložní prádlo a ručníky jsou pravidelně měněny. O čistotu a pořádek dbá uklízečka dle náplně své práce. Je pravidelně větráno, okna jsou vybavena žaluziemi. Třídy jsou dostatečně osvětleny, vybaveny vnitřním a vnějším teploměrem. S ohledem na epidemiologickou situaci (Covid-19) jsou sledována aktuální doporučená MZ.

Dětem je poskytován dostatek volného pohybu na zahradě nebo v herně mateřské školy. Každodenně zařazujeme zdravotní cvičení v době před dopolední svačinou. Délka pobytu venku je přizpůsobována aktuálnímu počasí, naší snahou je však zajistit, aby pobyt dětí venku byl dostatečně dlouhý a každodenní. Dbáme na řádné větrání, které je důležité z hygienického hlediska a to celého prostoru třídy i v šatně při oblékání dětí.

Klademe důraz na:

ČISTOTU: pravidelná dezinfekce rukou u dětí i personálu, pravidelný a důsledný úklid všech prostor mateřské školy, pravidelná dezinfekce a využití ionizeru ve třídě, jídelně a ložnici (zodpovídá školnice)

TEPLOTU: větrání, otužování vzduchem a vodou (pedagogové), správná regulace a hospodaření s teplem (školnice)

VLHKOST VZDUCHU: provádět zvlhčování vzduchu v topné sezóně (pedagogové)

OSVĚTLENÍ: zajistit dostatek světla při výchovně vzdělávacích činnostech, při slunném počasí používat žaluzie (pedagogové), šetřit elektrickou energii (školnice)

HLUČNOST: usměrňování hladiny dětského řečového projevu, zavádění chvilek klidu a ticha, přiměřená hlasitost poslechu pohádek, písní a hudby, ochrana dětského sluchu (pedagogové)

Psychosociální podmínky

Zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je však respektována pouze do určitých mezí, hranice určují pravidla, která jsme s dětmi společně vytvořili a dohodli se na jejich respektování tak, aby z nás byl kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni spokojení a rádi.
Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogické pracovnice si s dětmi budují vzájemný vztah na důvěře a spolupráci. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení mezi dětmi.
V hodnocení preferujeme pozitiva a pochvaly. Vedeme děti k samostatné práci, sebedůvěře, zajišťujeme pocit bezpečí a zdravého sebevědomí.
V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
Pedagogické pracovnice se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany) a vedou děti k etickému chování a jednání. Učitelky se s každým dítětem vítají i loučí podáním ruky, podílejí se o svoje zážitky v komunitním kruhu, pěstují u dětí návyky – úklid hraček po každé činnosti, samostatnosti při skládání oblečení v šatně, důkladně kontrolují hygienu na WC, sebeobsluhu při stolování, využívají piktogramů a dostatečně se věnují zkvalitňování úrovně komunikační obratnosti dětí, mluvenému projevu a hygieně hlasu.

Organizace školy

Organizace dne je pravidelná (viz Provozní řád a Školní řád), avšak lze ji přizpůsobit plánovaným i nečekaným změnám. Provoz mateřské školy je zajištěn od 6.30 do 15.30 hodin. Třídu navštěvuje 25 dětí ve věku od 2 do 7 let. Do denního programu pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity, děti mají čas i prostor na svoje soukromí, klid a odpočinek. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času a prostoru, aby vždy mohly svoji spontánní aktivitu dokončit nebo v ní později pokračovat. V činnostech podněcujeme děti k experimentování, zapojení všech smyslů při osvojování si vědomostí, prožitkové učení, pokusy, podporujeme spolupráci, hravost, vynalézavost a respektujeme individuální tempo každého jedince a věk dítěte. Pedagogové se vždy plně věnují dětem a nenechávají děti bez dozoru.

<u>Ve třídě pracujeme podle těchto pedagogických zásad:</u>

- **Zásada individuálního přístupu**
  Každé dítě je osobnost a má možnost samostatného rozhodování (úcta k dítěti).
- **Zásada posloupnosti**
  Od jednoduchého ke složitému, od známého k neznámému (návaznost práce).
- **Zásada názornosti**
  Co zpracuji všemi smysly, si lépe zapamatuji (prožitkové učení).

- **Zásada přiměřenosti**
  Nepřeceňovat ani nepodceňovat hranice možností (přiměřená vzdělávací nabídka).
- **Zásada pozitivní motivace**
  Chválíme se navzájem, nepoužíváme negativní slovní komentáře (uznání a ocenění).

Během roku pořádáme nebo se účastníme různých akcí, často realizovaných ve spolupráci se základní školou, obcí Radňovice nebo rodiči (dle epidemiologické situace). Tato nadstandartní činnost mateřské školy není však závazná, plánovaná akce se nemusí uskutečnit, popřípadě může být nahrazena jinou akcí. Organizace dne v mateřské škole je potom flexibilně přizpůsobena probíhajícím aktivitám.

Organizace dne v mateřské škole:

6:30 – 8:00
- čekáme na kamarády
- ranní hry podle volby a přání dětí
- příprava na dopolední tematickou lekci dle TVP

8:00 – 8:30
- ranní hry podle volby a přání dětí, vyjma předškoláků
- práce se skupinou předškoláků (plnění pracovních listů, cvičení na rozvoj grafomotoriky, práce s IT…)
- na závěr úklid hraček z koberce a stolečků

8:30 – 8:45
- tělovýchovné chvilky v herně (pohybové hry, zdravotní a relaxační cvičení)

8:45 – 9:10
- hygiena a svačina

9:10 – 9:50
- společné zahájení dne v kruhu (povídání o tom, co nás čeká, co se nám přihodilo)
- dopolední tematická lekce vycházející ze školního vzdělávacího programu
- společné i integrované aktivity – logopedické chvilky, dechová cvičení s flétničkou, práce s předškoláky, práce s dvouletými a tříletými dětmi
- osobní hygiena a příprava na pobyt venku

9:50 – 11:30
- pobyt venku
- úklid hraček a dětských dopravních prostředků do domečku na hračky na zahradě
- vysvlékání a přezouvání v šatně MŠ, osobní hygiena, příprava na oběd

11:30 – 12:10
- oběd
- osobní hygiena po obědě
- odchod dětí, které si rodiče vyzvedávají po obědě
- odchod do ložničky

12:10 – 14:00

- převlékání do pyžamek, osobní hygiena, uléhání do postýlek
- poslech čtené pohádky, odpočinek
- náhradní klidové aktivity (v ložnici)

14:00 – 14:40

- odchod dětí odjíždějících autobusem do Jiříkovic s doprovodem
- převlékání z pyžamek, osobní hygiena
- odchod do jídelny, odpolední svačina a následná hygiena

14:40 – 15:30

- odpolední zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí ve třídě či na školní zahradě

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí základní školy. Ředitelkou Základní školy a Mateřské školy Radňovice je PaedDr. Iva Jinková. Činnost mateřské školy řídí vedoucí učitelka, která je podřízena ředitelce školy a školky a spolupracuje s učitelkou a asistentkou pedagoga.

Povinnosti, úkoly a pravomoci pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních. Vedoucí učitelka s učitelkou vypracovávají ŠVP. Dbají, aby plánování bylo funkční, využívají zpětnou vazbu. Provozní, organizační a školní řád a ostatní směrnice a vnitřní předpisy stanovují konkrétní povinnosti, odpovědnost, práva a kompetence všech zúčastněných. Pracovníci školy vytvářejí příjemné a pohodové prostředí, spolupracují s vedením školy dle požadavků. Chovají se k sobě přátelsky, ohleduplně a s úctou, tak, aby byli vzorem pro děti.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou, OÚ, s poradenskými zařízeními a s Logopedickým centrem Velké Meziříčí tak, aby byla zajištěna kvalitní péče o děti.
Ve škole je zaveden funkční informační systém, pravidelně se konají pedagogické rady, operativní předávání informací a řešení provozních potřeb probíhá v denním styku mezi zaměstnanci. Funkční je i vnější informační systém – nástěnky, internetová schránka pro komunikaci s rodiči pro jejich případné dotazy a připomínky (radnovskaskolicka@seznam.cz) a společné internetové stránky základní a mateřské školy (www.zsradnovice.cz), kde mohou rodiče sledovat aktuální dění v mateřské škole nebo si vyhledat fotografie z již uskutečněných akcí. Stránky slouží také jako prezentace mateřské školy pro budoucí zájemce předškolního vzdělávání. Učitelky komunikují s rodiči každodenně při předávání dětí, na schůzkách rodičů nebo na předem domluvených konzultacích.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogické pracovnice

Obě paní učitelky i paní asistentka mají předepsanou odbornou kvalifikaci a dále se sebevzdělávají. Během roku se zúčastňují několika odborných seminářů podle nabídky a možností mateřské školy. Mají k dispozici programy aTre Řízení mateřské školy a školskou legislativu (PaeDr. Jan Mikáč), Ing. Jaroslav Kocián BOZP. Vedoucí učitelka má kurz pro logopedické asistentky, své zkušenosti uplatňuje při logopedické prevenci u dětí.

V průběhu dne dochází k překrývání pracovní doby obou paní učitelek. Nejčastější náplní při překrývání jsou:

- vzdělávací činnosti;
- individuální výuka;
- logopedické chvilky;
- výtvarné činnosti;
- dramatické činnosti;
- hudební činnosti;
- tělovýchovné, sportovní a závodivé činnosti;
- dopomoc při osobní hygieně dětí;
- příprava na pobyt venku;
- pobyt venku- vycházky, pobyt na školní zahradě či hřišti;
- návštěva kulturních akcí.

Při každodenní spolupráci se snaží chovat a pracovat profesionálním způsobem a plně respektovat ŠVP. *„Pracujeme jako tým, každý je ve svém oboru profesionál. Klademe důraz na vzájemnou úctu a spolupráci.*“

Provozní pracovnice

Paní kuchařka, školnice a vedoucí stravování jsou pravidelně informovány o provozních záležitostech chodu mateřské školy i připravovaných akcích při každodenním kontaktu. Obsah ŠVP znají.

Spoluúčast rodičů

Rodiče se vždy podílejí a jistě i v budoucnu se nadále budou podílet na akcích nejen svou účastí, ale i svými věcnými připomínkami a nápady. Rádi bychom prohloubili naši spolupráci v oblasti ekologické, kdy požádáme rodiče o pomoc při sběru citrónové a pomerančové kůry, sedmikrásky a šípků. Také v oblasti charitativní činnosti se spolupráce s rodiči daří a to, ať už se jedná o sbírku „fond Sidus“, kam naše školka jednou za rok menší finanční obnos posílá. Obecně se snažíme o to, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra, vstřícnost, otevřenost a ochota spolupracovat. Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě. Nabízíme poradenství a kontakty na odborníky.

Rodiče pravidelně informujeme o veškerém dění v MŠ:

- na informační nástěnce u vchodu MŠ;
- prostřednictvím e-mailu;
- na internetových stránkách základní a mateřské školy, kde se rodiče dozví aktuální dění v mateřské škole nebo si mohou vyhledat fotografie již proběhlých akcí;
- na rodičovských schůzkách;
- na individuálních pohovorech.

Pedagogové běžně při předávání dětí informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení a rodiče mají možnost denně nahlédnout do *portfolia prací* svého dítěte.

Dbáme na to, aby bylo dostatečně chráněno soukromí rodiny a také zachována diskrétnost informací, které nám poskytují. Všichni pracovníci ctí etické zásady. Rodiče se mohou zapojovat do dění v MŠ. Upřímně přijímáme jejich názory a připomínky a snažíme se co nejvíce vyhovět jejich přání (dle možností MŠ). Pořádáme společné besídky a dílny, které spojují rodinnou a školní výchovu, kde se všichni společně setkávají a mohou tak prohlubovat své vztahy (dle epidemiologické situace).

Klub dětí a maminek

Od měsíce října po celý školní rok funguje každé pondělí od 14:30 do 15:30 v naší mateřské škole *Klub dětí a maminek*. Je určen pro děti, které jsou mladší tří ale i dvou let a běžně naši mateřskou školu nenavštěvují. Děti se tak nenásilnou formou v doprovodu maminky, tatínka nebo babičky mohou seznámit s prostředím mateřské školy a lépe se tak připravit na vstup do mateřské školy. Rodiče jsou zároveň seznámeni s provozem, vybavením a nabízenými činnostmi a službami pro jejich dítě.

Spolupráce s obcí Radňovice

Spolupráce s obcí je na velmi dobré úrovni, zřizovatel je k nám štědrý. Zastupitelům vypomáháme v rovině kulturního života. Zajišťujeme program pro místní seniory a v květnu vítáme do života naše malé občánky.

Spolupráce se základní školou

Společné prostory, které sdílíme se základní školou, ale hlavně podobný náboj, úsilí a elán pedagogických pracovníků nás přímo vybízí ke spolupráci v duchu *„ žijeme spolu pod jednou střechou“*.

Každoročně zajišťujeme organizaci několika společných akcí jak na půdě školy, tak i mimo ni. Realizujeme společné projekty, Mikulášskou nadílku, besídku pro rodiče, besídku pro místní seniory, vánoční nebo velikonoční tvořivou dílnu, plavání, Dětský den a školní výlet (dle epidemiologické situace). Jako jeden kolektiv spolupracujeme při výzdobě oken a společných prostor, organizujeme společný odvozu sběru papíru, kaštanů a léčivých bylin. Děti z MŠ a žáci ZŠ společně shlédnou několik představení Dovadla u dvou sluncí a divadelní společnosti Pernštejni. Účastní se hudebních, výukových a preventivních programů. Jezdíme do Městského divadla ve Žďáru n. S.

Spolupráce s Městskou knihovnou v Novém Městě n. M.

Děti se účastní dvakrát ročně knihovnických lekcí, doplněné seznámením s chodem knihovny.

Spolupráce s PPP ve Žďáře nad Sázavou

Naše spolupráce pokračuje již z minulých let. I nadále spolupracujeme s poradnou při posuzování školní zralosti předškoláků.

Spolupráce s okolními mateřskými školami

V rámci spolupráce s ostatními mateřskými školami udržujeme úzké kontakty s MŠ Křídla a MŠ Nová Ves. Vstřícní jsme i k ostatním mateřským školám.

Spolupráce s Logopedickým centrem Velké Meziříčí

Po absolvování Kurzu logopedické prevence pro pedagogické pracovníky MŠ a 1. stupně ZŠ má vedoucí učitelka oprávnění k výkonu činnosti logopedické asistentky dle metodického doporučení č.j.14 712/209-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství čl. IV bod c).
V naší mateřské škole probíhají pravidelné dopolední jazykové chvilky. Do mateřské školy pravidelně dojíždí 2 x ročně klinická logopedka.

Zaměření MŠ na protidrogovou prevenci

Děti budou nenásilně a přiměřeně věku upozorněny a varovány před škodlivými a ničivými vlivy. Témata prevence budou souviset s tématy v jednotlivých integrovaných blocích ŠVP a budou zapadat do aktuálních činností a dění.

Spolupráce s Plaveckou školou

Děti se zábavnou formou naučí nebát se vody, splývat a potápět se. Děti vyučuje lektorka Plavecké školy v bazénu ve Žďáru n. S. Tato aktivita je společná se ZŠ.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Rámcové cíle a záměry předškolních vzdělávacích činností jsou pro vzdělávání všech dětí společné, ale jejich naplňování se přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám a možnostem všech dětí. Snahou pedagogů je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti a dosažení vysokého stupně samostatnosti.

Vzhledem k odlišnosti nároků na výchovu dětí se specifickými vzdělávacími potřebami (životospráva, přístup, zdravotní hlediska, personální zajištění, atd.) jsou základní podmínky přístupu k těmto jedincům stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte. Rozsáhlou skupinu tvoří děti se zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým, motorickým, řečovým, s poruchami vnímání a pozornosti, kombinací postižení a mentální retardací. Druhou skupinu představují děti se zdravotním znevýhodněním a třetí se znevýhodněním sociálním. Při zařazení těchto dětí do běžného provozu je nutné sestavovat *individuální vzdělávací programy* vyhovující jejich potřebám.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou máme na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobujeme tomu didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Děti mimořádně nadané najdou místo v naší mateřské škole. Umožníme jim rozvíjet se tak, aby byly uspokojeny všechny jejich potřeby a nebyl brzděn jejich vývoj a rozvoj.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
Dále spolupracujeme i s dalšími institucemi, např. se ZUŠ.

Rozvoj a podporu mimořádných schopností organizujeme tak, aby nebyly jednostranné a neomezily šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Snažíme se vytvořit vhodné prostředí a maximálně přizpůsobit podmínky v mateřské škole tak, abychom zajistili vzdělávání dětem od dvou let v plném rozsahu. S ohledem na specifika dvouletých dětí dbáme na bezpečnost a kvalitu předškolního vzdělávání. Respektujeme věkové zvláštnosti dvouletých dětí, jejich individuální potřeby, zájmy a možnosti např. zvýšenou potřebu spánku, delší časový prostor pro sebeobsluhu a stravování, větší volný a přehledný prostor pro pohybové aktivity, zvládnutí koordinace pohybu, prostorovou orientaci a procvičování především hrubé motoriky. Podporujeme nejen tělesný rozvoj a zdraví dítěte, ale hlavně osobní spokojenost a pohodu. Při práci s dvouletými dětmi preferujeme z hlediska organizačních forem vzdělávání individuální a skupinovou výuku. Neznamená to však, že bychom nezařazovali výuku hromadnou nebo frontální, např. při společném přivítání, narozeninové oslavě kamaráda, společnému přání k jídlu atd.

Danou aktivitou podporujeme u dětí pocit sounáležitosti, něco důležitého jim sdělujeme v rámci organizace činnosti, popřípadě je naším záměrem vytvoření určitého návyku (po příchodu z pobytu venku, použití toalety, umytí rukou, postup při oblékání, pracovní postup při výtvarných činnostech). Při vzdělávacích činnostech respektujeme individuální potřeby. Při práci s dvouletými dětmi preferujeme z hlediska organizačních forem vzdělávání individuální dětí. Jednotlivé činnosti organizujeme tak, aby děti měly možnost se do aktivity průběžně zapojit, např. při výtvarných činnostech si danou výtvarnou aktivitu vyzkouší všechny děti, ne však v jeden okamžik, ale v průběhu týdne. Tímto výchovným stylem děti vedeme k samostatnému rozhodování, k vlastní zodpovědnosti a ne k přílišné závislosti na dospělé osobě.

Třída mateřské školy je vybavena jednoduchými stavebnicemi a hračkami, se kterými dítě může manipulovat, rozkládat je, skládat, vkládat atd., čímž u něj dochází k přirozenému rozvoji manipulačních schopnosti. Nechybí zde ani knihovnička s leporely, podporující čtenářskou pregramotnost.

IV. Organizace vzdělávání

Počet tříd, zařazování dětí do tříd

Mateřská škola má jednu věkově heterogenní třídu. Tato třída má kapacitu 25 dětí. V současné době je zde vzděláváno jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podmínky přijímání dětí

Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě zápisu, který se uskutečňuje v měsíci květnu. Průběh přijímacího řízení se řídí zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou 14/2005 Sb.

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Dle školského zákona jsou přednostně přijímány děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020). Rodiče jsou o zápisu informováni plakáty, internetovými stránkami školy a hlášením místního rozhlasu v obci Radňovice a Jiříkovice.

Kritéria pro přijímání dětí

Přihlášené děti budou přijímány v následujícím pořadí:

- děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně pátého roku věku z Radňovic a ze spádových obcí;
- děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku z Radňovic a ze spádových obcí;
- děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku z Radňovic a ze spádových obcí;
- děti mladší 3 let z Radňovic a ze spádových obcí;
- děti z jiných než spádových obcí podle věku.

V. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Poslání předškolní výchovy

- zajistit zdraví dítěte, jeho duševní pohodu a příznivou životní perspektivu;
- předškolní výchova respektuje přirozená práva a potřeby dítěte;
- podporuje osobnostní rozvoj dítěte;
- probouzí a rozvíjí možnosti dítěte;
- umožňuje rozumět okolnímu světu;
- učí žít mezi lidmi;
- probouzí chuť poznávat, tvořit a učit se.

Princip předškolního vzdělávání

- respektovat rozdílné potřeby dětí;
- vstřícnost, vlídnost a autentičnost vzdělávací prostředí;
- stejné podmínky pro všechny děti včetně skupin dětí sociálně, ekonomicky, zdravotně, etnicky či jazykově znevýhodněných;
- respektovat práva dětí i rodičů;
- společně s rodiči a dětmi stanovit řád a hranice;
- zajistit důslednost ve výchově.

Zaměření školy

Období od druhého roku života dítěte do jeho vstupu do školy je charakterizováno pozoruhodnými změnami tělesnými, pohybovými, citovým i a zvláště rozumovými.

Všechny oblasti spolu úzce souvisí a vzájemně se prolínají. Zajištění zdravého vývoje a prospívání dítěte, jeho učení, socializace a společenská kultivace probíhá v postupných etapách, kterými musí dítě projít.

Dítě je samostatnou osobností a roste a vyvíjí se nestejnoměrně podle osobnostních odlišností. Každé dítě je více talentované v určité oblasti, kterou zvládne lépe a rychleji, a jiného nebaví, pak ho zvládá hůř.

Důležité je podchytit a rozvíjet zájem, nadání a pomoci s rozvojem tam, kde je dítě slabší. K tomu je potřeba láskyplné prostředí, které vytváří nezbytný pocit bezpečí a jistoty.

Náš vzdělávací program s názvem *Svět je prima místo k žití* byl vytvořen v souladu s požadavky RVP a je základním pedagogickým dokumentem.

Dlouhodobé cíle předškolního vzdělání

Smyslem předškolního vzdělání je vytvářet spolu s rodinou podmínky pro osobnostní a sociální rozvoj dětí tak, aby byl zároveň co nejvíc naplňován osobnostní potencionál každého dítěte. Maximálně využíváme herní aktivity, individuální práci, zájmové činnosti, kulturní a poznávací aktivity, pobyt venku.

Důraz klademe na rozvoj komunikativních dovedností a celkovou přípravu dětí pro aktivní život v dospělosti.

Vedle toho zároveň podporujeme zdravý tělesný růst, spolupracujeme s rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou, logopedem.

Základní formou, kterou realizujeme výchovnou práci v mateřské škole, je hra, jejímž cílem je přiblížit školu životu. Snažíme se o vytvoření přirozeného sociálního prostředí.

Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání probíhá formou hry ve skupinách, individuální hry, ale také formou činností. Respektujeme individuální zvláštnosti a potřeby každého dítěte. Vycházíme z přímých zážitků dětí z jejich okolí, rodiny, kamarádů.

Podporujeme přirozenou dětskou zvídavost a potřebu něco zkoumat a objevovat. Využíváme pochvalu a povzbuzení. Podněcujeme radost dětí z učení, jejich zájem poznávat a získávat nové zkušenosti a dovednosti.

Uplatňujeme formy prožitkového a kooperativního učení. Do činností se snažíme vtáhnout děti pomocí motivace nenásilnou formou. Využíváme také aktivity řízené učitelkou, učení probíhá zpravidla ve skupinkách, dle potřeby se dítěti věnujeme individuálně.

Využíváme dětské spontánnosti a nápodoby, snažíme se poskytovat dítěti vhodný vzor. Vzdělávací působení vychází z pedagogické analýzy, z pozorování a uvědomování si individuálních potřeb a zájmů dětí, ze znalosti jejich aktuálního rozvojového stavu.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Pedagogické pracovnice ve spolupráci s asistentem vytváří dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení a komunikaci. Vytváří podmínky v oblasti prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání. Tyto podmínky jsou zajišťovány v rozsahu individuálních potřeb a možností dítěte.

Pro děti s přiznaným podpůrným opatřením 1. stupně vypracují učitelky plán pedagogické podpory.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními vyššího stupně se zpracuje PLPP a IVP ve spolupráci s odborníky.

Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Děti mimořádně nadané najdou místo v naší mateřské škole. Umožníme jim rozvíjet se tak, aby byly uspokojeny všechny jejich potřeby a nebyl brzděn jejich vývoj a rozvoj.

V rámci integrovaných bloků vytváříme podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. Předkládáme pestrou nabídku činností a aktivit. Podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost změřenou na smysluplné uplatnění jejich nadání.
Dětem s velmi výrazným nadáním zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání ve více oblastech, je po dohodě s rodiči doporučeno k vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení potvrdí u dítěte mimořádné nadání, je vypracován individuální vzdělávací plán. Při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocení úzce spolupracujeme s rodiči a školským poradenským zařízením.

Rozvoj a podporu mimořádných schopností budeme organizovat tak, aby nebyly jednostranné a neomezily šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Citlivě proto přizpůsobujeme organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností. Ponecháváme co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

Režim dne respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Aktivně proto podněcujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Vždy dbáme především na aktuální potřeby, jsme schopni zajistit odbornou péči ve spolupráci s PPP Žďár nad Sázavou a SPC Velké Meziříčí.

VI. Vzdělávací obsah

Za hlavní cíl našeho ŠVP si klademe, aby vzdělávací nabídka byla dětem tematicky blízká, zajímavá a pestrá, aby vytvářela předpoklad pro rozvoj intelektové a praktické schopnosti a dovednosti dítěte a prohlubovala jejich poznání.

Tohoto cíle chceme dosáhnout využitím kooperativního učení, prožitkového učení a hrou. Jednotlivá témata můžeme zařazovat volně podle potřeby, doplňovat a obměňovat.

Při vytváření ŠVP jsme se snažili maximálně respektovat prostředí a podmínky, ve kterých vzdělávací proces probíhá.

Integrované bloky

Očekávané výstupy vzdělávacích oblastí jsou rozděleny do integrovaných bloků učiva, které se skládají z tematických celků. Ty jsou nabídkou pro učitelky, z nichž mohou vybírat.

Integrované bloky jsou vzdělávací celky, ve kterých se prolíná vzájemně všech pět vzdělávacích oblastí:

- dítě a jeho tělo;
- dítě a jeho psychika;
- dítě a ten druhý;
- dítě a společnost;
- dítě a svět.

Je na uvážení učitelky a dětí, které téma si vyberou a kolik jim věnují času. Podle momentální situace lze další témata doplnit, je možné reagovat na nenadálé události v životě školy, dětí.

Obsah tvoří řízené i spontánní činnosti, jimiž dochází k naplňování vzdělávacích záměrů v jednotlivých oblastech. Činnosti se vzájemně prolínají, při plánování vycházíme zejména z potřeb dětí.

První den v týdnu věnujeme seznámení s novým tématem, dozvíme se, jaké činnosti nás čekají, děti dostanou prostor pro své představy a nápady.

Vzdělávací nabídka je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený.

K rozvoji dětí využíváme zdravotní cvičení, zpěv, hudebně- pohybové aktivity, říkadla, tanečky, různé výtvarné techniky, četbu, dramatizaci, vyprávění, slovní projev dětí a hru, která je velmi důležitá, prolíná celým dnem ve škole, a všemi činnostmi.

Tímto směřujeme k naplňování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování klíčových kompetencí.

Témata jsou ovlivněna ročním obdobím, ve kterém vzdělávání probíhá. Jsou zvolena tak, aby byla dětem blízká a pro ně přirozená. Obsah témat vychází ze života dítěte. Jejich realizací poskytujeme dítěti škálu různých aktivit, hlubší prožitky.

Dítě tak nezískává izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a prakticky využitelná.
Dítě získává činnostní výstupy – klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- kompetence komunikativní;
- kompetence sociální a personální;
- kompetence činnostní a občanské.

Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- připravit dětem radostný vstup do mateřské školy;
- pomoc dětem a rodičům při orientaci v novém prostředí;
- osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody;
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě;
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje;
- rozvíjet užívání všech smyslů;
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu;
- přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu;
- rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost;
- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce;
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- rozvíjet manipulační činnosti;
- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech;
- osvojovat si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti;

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

- vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do MŠ;
- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev;
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní. Využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu;
- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému;
- rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální;
- posilovat přirozené poznávací city – zvídavost, radost, zájem;
- rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky;
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i okolí;
- osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka;
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení);

- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry);
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti;
- vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy, obrazový materiál;
- rozvíjet kultivovaný projev;
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvídavost dítěte;
- získávat schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci;
- rozvíjet mluvený projev dítěte;
- cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii;
- rozvíjet jazykové dovednosti – výslovnost, přednes, recitaci;
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity;
- osvojit si relativní citovou samostatnost.

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- vést děti k navazování kontaktu mezi sebou navzájem;
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému, v dětské herní skupině, v rodině, ve škole;
- podporovat dětská přátelství;
- podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými;
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti;
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému;
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem;
- učit se chránit bezpečí své i druhých;
- vytvářet citové vztahy k rodině.

Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní)

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě, škole;
- kultivovat mravní a estetické vnímání cítění a prožívání motivované podzimní přírodou;
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách;
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické;
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje;
- přijímat základní hodnoty uznávané ve společenství lidí;
- osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty;
- budovat estetický vztah k životu, připravovat společné slavnosti;
- vážit si práce a jejich výsledků – rodičů, zaměstnanců školy.

Dítě a svět (oblast environmentální)

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije;
- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách;
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí;
- vytvářet dovednosti k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí;
- vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám;
- osvojit si povědomí o sounáležitosti s okolním světem;
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je ale i naopak poškozovat a ničit;
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou;
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách;
- klást otázky a hledat odpovědi na problémy;
- rozvíjet pocit sounáležitosti – s rodinou, s lidmi, se společností, s přírodou, s planetou Zemí.

Obsah integrovaných bloků:

Čas padajícího listí

Tematický celek: **Korálek se koulí do školky**
Tematické části:

- **Korálek se koulí do školky**
- **Babí léto**
- **Čas jablíčkové vůně**
- **Příběhy tety bedly**
- **Mrkvičkový týden**
- **Korálek pouští draka**
- **Vůně bramborové natě**
- **Schovávaná v listí**
- **Rybičky, rybičky, lovte se**
- **Martin na bílém koni**

Časový rozsah: cca 10 týdnů

Charakteristika bloku

Na začátku školního roku se budeme snažit o plynulý přechod dítěte z rodiny do mateřské školy, adaptaci na nové prostředí.

Budeme vytvářet pozitivní a klidné prostředí, které přispěje ke snadnému začlenění dítěte do kolektivu mateřské školy.

Děti se seznámí s prostředím školy, s hračkami, pravidly chování, organizací dne. Snažíme se u dětí získat důvěru, navodit pocit jistoty a bezpečí.

Děti se učí žít v novém prostředí, s novými kamarády, musí zvládnout odloučení od rodičů.

Budeme poznávat charakteristické znaky podzimu, naučíme se pojmenovat ovocné stromy, keře, květiny. Ochutnáme ovoce, zeleninu, poznáme jejich význam pro lidské zdraví.

Budeme pozorovat práci na polích, zahrádkách, poznávat různé plodiny. Při vycházkách sledujeme houfující se ptáky, rozlišujeme, kteří ptáci odlétají do teplých krajů. Vyrobíme si draka a zkusíme ho pouštět v podzimním větru. Připomeneme si hry a činnosti, kterými se děti na podzim baví.

Zdůvodníme význam osobní hygieny a dodržování hygienických zásad. Stanovíme si pravidla, která budeme ve školce dodržovat.

Cíle:

- usnadnit dětem adaptaci na nové prostředí laskavým přijetím a vhodnou organizací;
- poznávat prostředí mateřské školy a orientovat se v něm;
- rozvíjet schopnost žít ve společenství lidí, přizpůsobit se, spolupracovat;
- vytvářet vztah k místu a prostředí;
- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev;
- umět se podělit, půjčit, dávat;
- vědět o významu dodržování osobní hygieny;
- rozvíjet jemnou motoriku při pracovních a konstruktivních činnostech;
- prohlubovat vztah dětí k přírodě;
- pozorovat přírodu v okolí, sledovat proměny a rozmanitost;
- znát své místo, značku;
- umět si vybrat a uložit hračku na místo;
- dodržovat základní společenské normy - pozdravit, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči;
- znát svoje jméno, jména rodičů, sourozenců;
- vědět o významu pohybu pro zdraví;
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje.

Činnosti:

- seznámení s prostředím mateřské školy;
- sluchové hry, hry na posílení kamarádských vztahů, pohybové hry;
- četba pohádek;
- poslech, vyprávění, dramatizace pohádek, příběhů;
- pozorování přírody, pečení brambor;
- vyrábění z přírodnin, podzimních plodů;
- výroba a pouštění draků;
- rozhovory s dětmi nad obrázky, knihami, encyklopediemi;

- nácvik nových písní, tanečků;
- hra na hudební a rytmické nástroje;
- zařazení netradičních výtvarných technik;
- relaxační a odpočinkové činnosti, poslech relaxační hudby a pohádek;
- smyslové a psychomotorické hry;
- ochutnávka ovoce a zeleniny;
- společné vytváření pravidel, kterými se řídíme;
- pohybové hry k danému tématu;
- rozvíjení jemné motoriky, využití pracovních listů.

Očekávané kompetence dětí na konci předškolního období:

- **Kompetence k učení**

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje;
- zná potřebné schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení;
- prožívá radost z toho, co samo prožívá;
- zná jména svých rodičů, sourozenců, kamarádů;
- soustředí se na činnost, záměrně si zapamatuje, dokončí započatou práci, postupuje podle instrukcí a pokynů;
- chápe a rozlišuje elementární časové pojmy (ráno, poledne, večer);
- charakterizuje jednotlivá roční období;
- reprodukuje jednoduchá říkadla a pohádky;
- poznává stromy, keře, plody;
- zvládá základní pohybové dovednosti;
- rozlišuje, co je bezpečné a nebezpečné;
- překonává jednoduché překážky.

- **Kompetence k řešení problémů**

- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte;
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života;
- dohoda se pro něj stává nejlepším řešením;
- snaží se řešit samostatně čím dál více situací;
- problémy řeší na základě zkušenosti, pokusu a omylu;
- při řešení problémů hledá několik různých způsobů.

- **Kompetence komunikativní**

- vyjadřuje své prožitky, pocity, nálady
- dokáže se prosadit ale i podřídit
- při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- respektuje druhé, vyjednává, uzavírá kompromisy
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních výtvarných činností

- klade otázky, hledá odpovědi
- formuluje srozumitelné věty
- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky
- slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- **Kompetence sociální a personální**

- ochotně pomáhá druhým;
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně;
- vytváří si povědomí o morálních a mezilidských hodnotách;
- dodržuje společná pravidla;
- těší se z pěkných a příjemných zážitků;
- projevuje své pocity;
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů;
- rozlišuje aktivity, které lidskému zdraví škodí a které je podporují;
- rozlišuje správné od nesprávného;
- objevuje a rozvíjí v sobě pocit sounáležitosti.

- **Kompetence činnostní a občanské**

- chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a s ohledem na druhé;
- respektuje společně vytvořená pravidla, normy a požadavky společnosti;
- respektuje základní pravidla chování a jednání;
- je srozuměno s postavením dítěte v rodině a s postavením jejích jednotlivých členů;
- uvědomuje si a chápe důležitost rodiny;
- má povědomí o tom, že činorodost a pracovitost jsou přínosem a že lhostejnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;
- zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší okolí;
- konkrétními činnostmi podporuje zdraví své a zdraví ostatních;
- činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- vnímá svou sounáležitost s přírodním a společenským prostředím;
- uvědomuje si, že každý má svá práva a povinnosti.

Očekávané výstupy:

- navazuje s dětmi vztahy;
- přijímá pobyt v MŠ jako součást života;
- reaguje přiměřeně dané situaci;
- pohybuje se bezpečně ve skupině dětí;
- sdělí svoje jméno, příjmení, adresu;
- předá vzkaz;
- drží správně tužku;
- dokončuje hru;
- spolupracuje s dospělými;
- nachází šetrně s hračkami;

- všímá si, co si druhý přeje a potřebuje;
- zajímá se o své okolí;
- přirozeně projevuje radost z poznaného a zvládnutého;
- hodnotí svoje pokroky;
- je citlivý k přírodě;
- ovládá drobné úklidové práce;
- respektuje přirozenou autoritu dospělých;
- udrží pozornost i při méně atraktivních činnostech;
- má přiměřeně bohatou slovní zásobu;
- používá a rozumí základním pojmům označující velikost;
- rozlišuje barvy;
- umí se oblékat, zapínat knoflíky, zipy;
- zná zásady zdravého životního stylu;
- pohybuje se koordinovaně i v přírodním prostředí;
- sladí pohyb s hudbou;
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky;
- vymýšlí nová nebo alternativní řešení;
- uposlechne pokyny dospělého a řídí se jimi;
- spontánně vypráví zážitky;
- rozliší známé chutě a vůně;
- rozlišuje vhodnost oslovování.

Těšení a radovánky

Tematický celek**: Korálky v jinovatce**

Tematické části:

- **Kdo se schoval v lese**
- **Skřítkové našeho lesa**
- **Adventní těšení**
- **Louskání oříšků**
- **Korálek se chystá na Vánoce**
- **Narodil se Ježíšek, koupíme mu kožíšek**
- **Na Tři krále za vesnicí**
- **Korálek staví sněhuláka**
- **Potkal mrazík metelici**
- **Zimní radovánky**
- **Haló, pane Karnevale**
- **Dupy, dupy, dup, draka bolí zub**
- **Ve zdravém těle, zdravý duch**
- **Korálkův den**

Časový rozsah: 14 týdnů

Charakteristika bloku

Děti se připravují na příchod Mikuláše a jeho družiny. Pomáhají s výzdobou mateřské školy, třídy. Vyrábíme přáníčka a dárky pro rodiče a kamarády, připravujeme si program na vánoční vystoupení. Seznamujeme se s vánočními tradicemi a zvyky. Učíme se šetrně zacházet s novými hračkami, zvyšujeme nároky na úklid. Pěstujeme hezké vztahy mezi dětmi, posilujeme kladné citové vztahy k rodině. Přiblížení dalšího ročního období, srovnání s podzimním obdobím. Pozorujeme změny v přírodě, přírodní jevy, vlastnosti sněhu, ledu - pokusy. Poznáváme a pojmenováváme zimní sporty, vedeme děti k otužilosti. Pečujeme o zvířata v lese, o ptáky, rozvíjíme poznatky o přezimujících ptácích. Upozorňujeme na vliv počasí na oblékání a aktivity dětí. V příznivých podmínkách využijeme hry se sněhem, sáňkování, zdůrazníme bezpečnost. Prohlížíme si obrázky v knížkách, využijeme pohádky, jejich prostřednictvím rozlišujeme pozitivní a negativní stránky života. Vnímáme barvy v interiéru, ve venkovním prostředí, objevujeme a poznáváme krásy zimní přírody. Povídáme si o vánočních přípravách doma, ve školce, pečeme cukroví, zpíváme koledy. Pozorujeme výzdobu v obci, v obchodech.

Srovnáváme činnosti, zábavy a práce dříve a dnes. Posloucháme pohádky a příběhy s vánoční tematikou. Naučíme se poznávat a pojmenovávat části lidského těla a jejich funkce, zdůrazníme význam prevence předcházení nemocí. Zdůvodníme význam osobní hygieny a dodržování hygienických zásad. Naučíme se pojmenovat všech pět lidských smyslů a jejich význam.

Podělíme se s kamarády se zkušeností z pobytu v nemocnici, u lékaře. Těšíme se na karneval, připravujeme se na jeho zdárný průběh.

Cíle:

- upevňovat a vytvářet citové vztahy k rodině;
- pojmenovávat a užívat všechny lidské smysly při poznávání charakteristické vůně, chutě, zvuku tvaru;
- mít uspokojení z obdarovávání druhých, učit se dávat, nejen přijímat;
- rozvíjet a kultivovat u dětí estetické vnímání, cítění a prožívání;
- rozvíjet řečové dovednosti dětí, schopnost vnímat, naslouchat, porozumět textu;
- osvojit si přiměřené praktické dovednosti;
- zahrát doprovod k jednoduché písni na hudební nástroj;
- přednést a zazpívat píseň a báseň před veřejností sólově i ve skupině, vhodně se chovat;
- rozvíjet pohybové dovednosti dětí v oblasti jemné i hrubé motoriky;
- osvojit si poznatky o zimních činnostech a sportu;
- pojmenovat přírodní jevy – mlha, jinovatka, znát vlastnosti sněhu, ledu;
- umět se postarat o ptáčky, některé z nich pojmenovat;

- znát nebezpečí vyplývající ze zimních sportů;
- překonávat strach z nezvyklých činností;
- těšit se z příjemných zážitků;
- rozvíjet slovní zásobu, rozlišit hlásku na začátku a konci slova;
- upevňovat poznatky o přírodě;
- zapojovat se do společných činností;
- vytvářet skupinu předmětů 1- 8;
- pomáhat při přípravách na karneval.

Činnosti:

- Mikulášská nadílka;
- poslech pohádek, hudby, poezie;
- zdobení třídy, prostor MŠ, zdobení stromečku;
- příprava programu na vánoční besídku;
- pečení cukroví, výroba dárků, přáníček;
- poslech a zpěv koled, písní s vánoční a zimní tematikou;
- dramatizace pohádek;
- vánoční nadílka, vystoupení pro veřejnost;
- sezónní činnosti – sáňkování, klouzání pohyb na sněhu, koulování, tvoření sněhových staveb, sněhuláků;
- péče o ptáčky v zimě, doplňování krmítka;
- zpěv, poslech a pohybové vyjádření písní se zimní tematikou;
- provádění jednoduchých pokusů se sněhem a ledem, zdůraznit, proč sníh nejíme;
- malování na sníh;
- poslech a dramatizace pohádek;
- příprava výzdoby na karneval;
- výroba masek na karneval;
- doplňování úkolů do pracovních sešitů.

Očekávané kompetence dětí na konci předškolního období

- **Kompetence k učení:**

- soustředí se i při náročnějších činnostech;
- uvědomuje si rozdíly mezi vánočními přípravami v minulosti a v současnosti;
- šetrně zachází s hračkami a osobními předměty;
- udržuje pořádek v nejbližším okolí;
- rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté;
- vytváří z přírodnin jednoduché dekorace;
- rozpoznává druhy exotického ovoce, chutě koření;
- osvojuje si lidové zvyky a tradice;
- bezpečně se pohybuje na sněhu a ledu;
- osvojuje si základní hygienické návyky;
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.

- **Kompetence k řešení problémů:**

- rozlišuje řešení, která vedou k cíli a řešení nefunkční;
- vnímá problémy jako samozřejmou součást života a učení;
- organizuje hru a dodržuje pravidla;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu;
- kreativně řeší problémové situace;
- chápe, že vyhýbat se problému nevede k cíli.

- **Kompetence komunikativní:**

- navazuje kontakty se staršími i mladšími dětmi;
- domlouvá se gesty a slovy;
- vyjadřuje se a sděluje své prožitky, pocity nálady různými prostředky - hudebními, dramatickými, výtvarnými;
- rozšiřuje si průběžně slovní zásobu.

- **Kompetence sociální a personální:**

- rádo obdarovává;
- hodnotí své chování a chování druhých;
- rozlišuje dobré a špatné;
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým;
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- dbá na upravenost zevnějšku;
- projevuje zájem o nové věci;
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- rozlišuje, co je nebezpečné a co ne.

- **Kompetence činnostní a občanské:**

- rozlišuje mezi JÁ a MY;
- pomáhá dětem i dospělým;
- má vztah k tradicím a kulturnímu dědictví;
- uvědomuje si důležitost rodiny, blízkých;
- respektuje stanovená pravidla;
- získává základní předpoklady pro vstup do základní školy;
- dbá o zdraví a chová se zodpovědně vůči sobě i okolí;
- chápe, že nese odpovědnost za svá rozhodnutí;
- cítí se být členem skupiny.

Očekávané výstupy:

- ctí oslavy svátků;
- rozlišuje, co prospívá jeho zdraví a co mu škodí;
- všímá si nepořádku a škod;
- vnímá umělecké a kulturní podněty;
- rozumí běžným dějům, jevům a situacím;
- obhajuje svoje potřeby;
- pojmenovává povahové vlastnosti;
- plní činnosti podle instrukcí;
- snaží se uplatnit svá přání;
- umí dokončit pohádku, příběh;
- zvládá výtvarné činnosti, stříhá;
- dokáže naslouchat druhým;
- brání se projevům násilí;
- porovnává a uspořádává předměty podle určeného pravidla;
- odhadne, co je pro něj obtížné;
- aktivně komunikuje s ostatními dětmi;
- soustředěně poslouchá četbu, projevuje zájem o knížky;
- je pohybově aktivní;
- umí modelovat, vytrhávat;
- chápe jednoduché hádanky;
- sluchem rozlišuje slova, slabiky;
- rozlišuje a používá základní prostorové vztahy;
- orientuje se v časových údajích, v číselné řadě;
- samostatně si poradí v běžné situaci;
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování;
- projevuje ohleduplnost;
- uvědomuje si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují;
- přijímá drobný neúspěch;
- rozpozná geometrické řady;
- vede rozhovor, formuluje otázky;
- prožívá radost z poznaného a zvládnutého;
- důvěřuje vlastním schopnostem;
- vnímá, co je lež a co pravda.

Čekání na jaro

Tematický celek: **Duhové korálky**

Tematické části:

- **Na procházce s paraplíčkem**
- **Sedm barev duhy**
- **Jaro slaví svátek**
- **Hody, hody, doprovody**
- **Na tom našem dvorečku**
- **Jarní zahrádka**
- **Ať je krásně na světe!**
- **Čáry, máry, po kočáry**

Časový rozsah: 9 týdnů

Charakteristika bloku

Blok je zaměřen na poznávání přírody. Klade důraz na bezprostřední kontakt s přírodou a její poznávání.

Děti jsou seznamovány s dalšími tradicemi a zvyky – Velikonoce. Získáváme vědomosti o přírodě, i charakteristických znacích ročních období. Pozorujeme změny v přírodě, práce na polích, zahrádkách. Poznáváme a pojmenováváme jarní květiny. Uskutečníme pokusy se semínky – klíčení a růst. Prověříme, zda děti znají základní podmínky pro růst rostlin. Budeme pozorovat narozená mláďátka, naučíme se je správně pojmenovat. Naučíme se pečovat o pokojové květiny, správně pojmenujeme základní jarní květiny. Budeme si povídat o rodině, významu rodiny pro další vývoj dítěte. Prohlubujeme citové vztahy k jednotlivým členům rodiny.

Sledujeme třídění odpadů, snažíme se o ekologické chování k přírodě. Poznáváme, z jakých materiálů jsou vyrobeny hračka a předměty denní potřeby. Společně oslavíme den Čarodějnic plněním úkolů a vařením lektvarů.

Cíle:

- seznamovat děti s prvními jarními květinami;
- rozvíjet výtvarnou představivost a kreativitu;
- přiblížit dětem význam velikonoc a zvyků s nimi spojených;
- rozvíjet poznatky a dovednosti v souvislosti s daným ročním obdobím;
- seznámit se základními podmínkami, které potřebují rostliny k růstu;
- pozorovat změny v přírodě;
- poznávat a určovat stromy, pozorovat změny;
- učit se naslouchat zvukům v přírodě;
- rozvíjet představivost a logické uvažování;
- posilovat dětskou zvídavost;
- rozvíjet řečové a jazykové schopnosti;

- rozvíjet tvořivost (myšlení, řešení problémů);
- podporovat vědomé učení, dokončování práce.

Činnosti:

- vycházky do přírody;
- pozorování mláďat;
- pozorování změn v přírodě – pupeny -listy na stromech, první květy;
- určování názvů květin, stromů – využití dětské encyklopedie;
- společenské hry – hrát fair play;
- zpěv písní s jarní tematikou;
- hra na rytmické hudební nástroje;
- rytmizace a melodizace říkadel;
- setí velikonočního osení;
- péče o pokojové květiny zalévání, rosení, přesazování.

Očekávané kompetence dětí na konci předškolního období

- **Kompetence k učení:**

- koordinuje lokomoci;
- kombinuje pohyb se zpěvem;
- rozlišuje rytmus, zpívá;
- poznává a pojmenovává jarní květiny;
- charakterizuje roční období zima x jaro;
- vědomě napodobuje jednoduché pohyby.

- **Kompetence k řešení problémů:**

- zpřesňuje si početní představy;
- při řešení problémů používá logických postupů.

- **Kompetence komunikativní:**

- průběžně rozšiřuje slovní zásobu;
- slovní zásobu používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- uvědomuje si, že být komunikativní a vstřícný je výhodou;
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a výtvarných činností.

- **Kompetence sociální a personální:**

- je ohleduplné k živým tvorům;
- napodobuje prosociální chování ve svém okolí;
- zvládne se prosadit při činnostech ve skupině;
- dokáže se skupině přizpůsobit, podřídit, se skupinou spolupracuje.

- **Kompetence činnostní a občanské:**

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje;
- rozvíjí si smysl pro povinnost;
- je otevřené aktuálnímu dění;
- zažívá uspokojení ze své práce;
- chápe svoji možnost rozhodovat se svobodně;
- má smysl pro povinnost a plní si své úkoly, ocení a neničí práci druhých.

Očekávané výstupy:

- je citlivý ke všemu živému a neživému;
- má poznatky v nejrůznějších oblastech života;
- má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí;
- pojmenovává většinu toho, čím je obklopeno;
- podílí se na organizaci hry a činností;
- vyjádří svůj souhlas, umí říct ne;
- respektuje potřeby jiného dítěte;
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí;
- projevuje zájem o knihy, encyklopedie;
- chápe základní číselné a matematické pojmy a souvislosti;
- improvizuje a hledá náhradní řešení;
- záměrně se soustředí;
- zvládá základní hudební dovednosti;
- má poznatky v nejrůznějších oblastech života;
- přijímá a uzavírá kompromisy, řeší konflikt dohodou;
- rozkládá slova na slabiky;
- rozpozná odlišnosti v detailech.

Sluníčkové pohlazení

Tematický celek: **Letní korálkové třpytění**

Tematické části:

- **V maminčině náruči**
- **Řemeslo má zlaté dno**
- **Od vesnice do městečka**
- **Korálek má svátek**
- **Včelka letí po stráni**
- **Červená, žlutá, zelená, co ta barva znamená?**
- **Zoologická zahrada, to je prima zábava**
- **Korálek se koulí na prázdniny**

Časový rozsah: 8 týdnů

Charakteristika bloku

Budeme rozvíjet kulturně estetické dovednosti – nácvik písní, básní, tanečků na vystoupení pro maminky. Vyrobíme dárek pro maminku, děti se budou podílet na výzdobě třídy. Zaměříme se na zážitky dětí z cestování a výletů. Děti se seznamují s cizím prostředím, cizími zeměmi. Získávají povědomí pestrosti světa, odlišnostech kultury, obyvatel, flóry, fauny. Naučíme se chovat bezpečně na vozovce, připomeneme si nebezpečí, které na děti číhá při jízdě na kole.

Rozvíjíme pohybové dovednosti, obratnost, zdravou soutěživost. Užíváme si výjimečných slavnostních dnů, okoušíme pocity vítězů i poražených.

Společnými prožitky posílíme zvídavost, zájem a radost z objevování. Co nejvíce času trávíme venku v přírodě, rozvíjíme fyzickou zdatnost, cvičíme vytrvalost a sebeovládání. Upozorníme na nebezpečí v letní přírodě o prázdninách

Školáci se slavnostně rozloučí s mateřskou školou svým vystoupením pro rodiče a kamarády.

Cíle:

- podporovat sebevědomí dítěte;
- probudit v dětech zdravou soutěživost, umět přijmout porážku;
- vnímat rozdíly a společné znaky dětí;
- bránit se projevům násilí;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými osobami;
- uvědomit si svou cenu, význam své osoby;
- vnímat svět jako rozmanitý, pozoruhodný, pestrý;
- poznávat a rozlišovat druhy materiálu;
- rozlišovat a pojmenovávat exotická zvířata;
- vcítit se do pocitů a dojmů druhého člověka;
- zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky;
- rozvíjet pohybové schopnosti;
- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí;
- využívat tvořivé postupy mít rozvinutou fantazii a představivost;
- rozvíjet a užívat všechny smysly;
- učit se vymezit svůj životní prostor;
- učit se naslouchat a vyjádřit své zážitky;
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků;
- umět charakterizovat letní období;
- znát a vědět, kde pracují rodiče a čím se v práci zabývají.

Činnosti:

- výtvarné ztvárnění zážitků z cestování, výletů, oslav;
- námětové hry;
- třídění předmětů podle materiálu;
- slovní hádanky;
- návštěva rodičů v zaměstnání;
- příprava programu na vystoupení předškoláků;
- vyhledávání informací v encyklopediích;
- oslava Dne dětí;
- závodivé hry;
- divadelní představení;
- zdravotně zaměřená cvičení;
- dokončení úkolů v pracovních sešitech;
- hry s pískem, vodou.

Očekávané kompetence dětí na konci předškolního období:

- **Kompetence k učení:**

- rozpozná exotická zvířata, pojmenovává je, charakterizuje jejich vlastnosti;
- správně a přesně označuje přírodní jevy;
- pozoruje, hledá, objevuje;
- uvědomuje si existenci jiných národností a kultur.

- **Kompetence k řešení problémů:**

- samostatně řeší vzniklé konflikty;
- přizpůsobuje se, reaguje na změny a vyrovnává se s nimi;
- snaží se vyhýbat problémům vedoucím ke vzniku konfliktů.

- **Kompetence komunikativní:**

- je zvídavé, zajímá se o poznávání nového;
- dokáže se vyjadřovat;
- vyjadřuje svoje pocity, prožitky, potřeby.

- **Kompetence sociální a personální:**

- zajímá se o přírodní úkazy;
- uvědomuje si své chování a jeho důsledky;
- je spontánní;
- uplatňuje fantazii a zvídavost;
- chování k přírodě je ohleduplné.

- **Kompetence činnostní a občanské:**

- chová se odpovědně s ohledem na zdravé životní prostředí;
- chápe důležitost čistoty ovzduší;
- má zájem podílet se na společném životě.

Očekávané výstupy:

- má poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur;
- všímá si kulturních památek;
- vytváří pohodové prostředí;
- má poznatky o své zemi;
- zařazuje se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílnost;
- rozhoduje sám o sobě;
- řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně;
- napodobí některá písmena, číslice;
- řeší labyrinty;
- nalézá nová řešení;
- sleduje a zachytí základní myšlenku příběhu;
- vyslechnutý příběh převypráví;
- umí se přizpůsobit změnám;
- zvládá obsluhu a pracovní úkony;
- pozná slova protikladného významu, slova stejně znějící a slova různého významu;
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech;
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

VII. Evaluační systém

Oblasti autoevaluace

- vzdělávací proces
- hodnocení dětí
- hodnocení práce pedagogů
- evaluace podmínek

Prostředky autoevaluace

- pozorování;
- rozhovor s dítětem, učitelkou, rozhovor s rodiči;
- diskuse;
- rozbor herních aktivit dítěte;
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her);
- rozbor úrovně komunikace;
- analýza prací - výtvorů dítěte;

- rozbor chování a jednání dítěte ve skupině, vztahů, postavení dítěte ve skupině;
- hospitace.

Časový plán

Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k zaměstnancům a dětem)	2x ročně (učitelky)
Vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP	1x ročně (vedoucí učitelka)
Sledování a hodnocení práce učitelky	3x ročně (ředitel)
Hodnocení, řešení problémů na poradách	1x měsíčně (ředitel)
Kontroly dodržování řádu školy a plnění pracovní náplně	průběžně (vedoucí učitelka)
Kontroly vedení svěřené dokumentace	průběžně (vedoucí učitelka, ředitel)

Odpovědnost učitelů

Evaluace vzdělávacího procesu

- **Vyhodnocení každodenních činností:**
  - probíhá po skončení dopoledních činností ústní formou., provádí učitelka společně s dětmi.
- **Vyhodnocení tematického celku:**
  - zhodnotí učitelky na konci týdne, provedou zápis do třídní knihy.
- **Vyhodnocení integrovaných bloků:**
  - na konci školního roku, vyhodnocuje se způsob zpracování bloků, změny.

Hodnocení dětí

Každé dítě má svůj záznamový arch, ve kterém se vyznačuje přiblížení se cílovým očekávaným kompetencím.

Záznamy slouží k orientaci v míře získaných poznatků a k další individuální práci s dítětem.

Každé dítě má své portfolio výkresů, pracovních listů, prací, které v MŠ vytvoří. Portfolio neobsahuje všechny práce, dítě má možnost si své práce odnést ihned domů.

Hodnocení práce pedagogů

- Pedagogická práce učitelky je vyhodnocována vedoucí učitelkou ústně při orientačních vstupech.
- Písemné vyhodnocení pedagogické práce je prováděno při hospitacích formou zápisu z hospitace.
- Kontrolu vedení pedagogické dokumentace provádí ředitel a vedoucí učitelka orientačně.

Evaluace podmínek

- **Materiální podmínky:**

- Učitelky průběžně vyhodnocují množství materiálu a potřeb pro další práci s dětmi.
- Na základě zjištěných informací - **zajišťuje vedoucí učitelka.**
- Na konci školního roku se vyhodnocuje vybavení třídy, zahrady a tyto podněty slouží k plánování oprav a obnovy - **zajišťuje vedoucí učitelka, ředitel.**

- **Bezpečnostní podmínky:**

- Na konci školního roku se vyhodnocují počty dětí, mimoškolní aktivity, zabezpečení budovy, zahrady, počet školních úrazů apod. - **vyhodnocují učitelky.**

- **Organizační podmínky:**

- Na konci školního roku se vyhodnocuje způsob organizace činností, dostatek dětských aktivit, prostor pro spontánní hru - **vyhodnocují učitelky**.

- **Pedagogické podmínky:**

- Vyhodnocuje se kvalifikovanost učitelek, použité metody, styl práce, vzdělávání učitelek – 1x ročně - **vyhodnocuje vedoucí učitelka.**

- **Psychohygienické podmínky:**

- Vyhodnocení práce s věkově smíšenými dětmi, počty dětí ve třídě, překrývání služeb učitelek - 1x ročně - **vyhodnocují učitelky.**

Pravidla vnitřní evaluace a hodnocení

Hodnocení a evaluace pedagogy

- pozorování;
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči;
- diskuse;
- rozbor herních aktivit dítěte;
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her);
- rozbor úrovně komunikace;
- analýza prací - výtvorů dítěte;

- rozbor chování a jednání dítěte ve skupině, vztahů, postavení dítěte ve skupině;
- hospitace.

Časový plán

Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k zaměstnancům a dětem)	2x ročně
Vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP	1x ročně
Sledování a hodnocení práce pedagogické pracovnice	4x ročně
Hodnocení, řešení problémů na poradách	1x měsíčně
Kontroly dodržování řádu školy a plnění pracovní náplně	průběžně
Kontroly vedení svěřené dokumentace	průběžně

Příloha č. 1 Přechod dítěte z rodiny do mateřské školy

Cíle:

- usnadnit dětem přechod z rodiny do mateřské školy, zmírnit adaptační potíže
- zlepšit spolupráci mateřské školy a rodiny
- posílit důvěru rodičů v mateřskou školu

Možnosti pro usnadnění přechodu:

Přítomnost známé osoby

Nové dítě již zná někoho, kdo školku navštěvuje delší dobu (sourozenec, kamarád).

Forma:

- umožnit vstup dítěte do MŠ při vyzvedávání sourozenců, kamaráda;
- umožnit návštěvu MŠ při odpoledních činnostech, při akcích školy.

Příprava dětí na školku

- seznámení dítěte s prostorami a personálem školy

Forma

- návštěvy rodičů spolu se svým dítětem před zahájením docházky (Klub dětí a maminek);
- účast na aktivitách školy.

Informování rodičů před vstupem dítěte do MŠ

- Informovat rodiče o průběhu dne v MŠ tak, aby mohli přiměřeným způsobem připravit své dítě

Forma

- schůzka rodičů;
- informativní mailová komunikace;
- doporučená a zapůjčená literatura;
- beseda s psychologem, pediatrem.

Úloha učitelek při přechodu dítěte z rodiny do MŠ

Kontakt s rodiči

- spolupráci navázat již před začátkem školního roku

Forma

- přítomnost učitelky na zápisu, informativní schůzce s rodiči;
- pozvánka na divadelní představení.

Ulehčení orientace v nové situaci

- ponechat dítěti dostatečný čas a prostor pro začlenění;
- usnadnit příjem informací, zprostředkovat pravidla a normy chování přístupnou formou.

Forma

- využití didaktických her, nenásilné začleňování s pomocí dětí již déle chodících

Umožnit dítěti samotu, odpočinek

- využít „odpočinkové koutky“, odkud má dítě možnost pozorovat dění ve třídě, nabízet různé hry

Návaznost na uplynulý týden

Po víkendu se zpravidla obnoví adaptační problémy, dítě se obtížně vpravuje do kolektivu

- navázat na práci z minulého týdne – dokončit započatou práci před víkendem

Práce s rodiči

- schůzka s rodiči nově zapsaných dětí, pohovor, zodpovězení otázek rodičům, získání informací o dítěti

Úloha rodičů před vstupem dítěte do MŠ

Zvykat dítě na odloučení

- postupně prodlužovat čas odloučení od rodičů – matky
- vysvětlit rodičům způsob předávání dítěte učitelce do třídy (vyvarovat se dlouhého loučení)
- zdůraznit důležitost plnění „slibu“ dítěti ohledně doby vyzvedávání (např. neslibovat dítěti odchod po obědě, pokud to nemůžeme dodržet)

Styk dítěte s vrstevníky

- zprostředkovat dítěti již před vstupem do MŠ kontakt s vrstevníky (akce KD, MŠ, návštěvy dětského hřiště)

Seznámit dítě s MŠ

- provést několik návštěv v mat. škole za přítomnosti blízké osoby;
- dobu návštěvy měnit tak, aby dítě mělo možnost poznat různé činnosti (návštěvu domluvit s učitelkou předem).

Brát ohled na zátěž dítěte

- počátek docházky do MŠ je pro dítě namáhavý, umožnit mu proto:
- dostatek odpočinku;
- upravit domácí režim dne.

Příloha č. 2 Povinnosti učitele mateřské školy

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV;
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován;
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání;
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů);
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí;
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí;
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami;
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání;
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání;
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními;
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi;

- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální);
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj;
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho;
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti;
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně;
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka;
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité;
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí, děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči,
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností,
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení,
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu,
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).